

Előfizetési díj.

Vidék postán vagy helyben házhoz hordva

6 hóra	16 frt.
3 hóra	8
egy évre	4
gy. hóra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

"KELET" politikai és közgazdasági napilap 176. hatodik évfolyamára.

A "Kelet" előfizetési ára:

Egy évre	16 frt.
Félre	8 frt.
Megedévre	4
Egy hóra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megrendelések legcélszerűbben postai utvánnyal alólírt könyvkereskedésbe küldendők.

Ivoly egyszerre beküldött előfizetés után birtokpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS, a "Kelet" kiadója.

Kolozsvár, 1876. jan. 14.

(1-a.) Nem oly régen volt, hogyne emlékezni arra, mily nagy zajt ütöttek némely lapok a képviselő urak akkor, midőn Tisza Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter ur a törvényhatóságok szervezéséről szóló t. javaslatokba foglalt alapelvek elfogadását tárczakérdésnek nyilvánította.

Enden felől emelkedtek a vadság az állított, mintha a miniszterium visszaélt a tárcza-írdés felhasználásával, tulajdon pártját hozná is gyakran kényszerhelyzetbe.

Akkor is azon nézetben voltunk, miszerint miniszterium eljárása correct volt, mert csak az reformokért vállalt valamely miniszterium kezességét, melyek alapelveikben nem ellenkezik meggyőződésével.

Enyit ismételné szinte elég is lett volna, ha nem tapasztalnók, hogy a vidéken még ma is lyást foly az igazság ezen irányban, ha nem vennők észre, hogy némely lapok még ma is itják a tüket a különbség ha nem kándikálnai ilyesmi, igen sok képviselő szónoklatából, vagy általában passiv magoktartásából.

Iy azonban kötelességünknek tartjuk e tárgyról még némelyeket elmondani. Halókezzünk csak vissza a lefolyt évekre, merle folyvást azzal vádoltattak a miniszterium, hogy kezdeményezett javaslatok mellett nem elég szilárdak s azok a miniszterium igodékensége következtében vagy lezseritáltak a napirendről, vagy ha létre is

jöhettek nagy vajadás után, rájuk sem lehetett ösmerni.

Határozott programot s a kivitelben elért sűrgetünk mindenfelől s mégis most, a midőn Tisza Kálmán elvei mellett sikraszáll s azok el- vagy nem fogadásához köti tárczáját, öt erőszakoskodással vádolják sokan.

Mi részünkről mindig többre becsüljük az olyan minisztereket, kik elveiket tárczájuk felibe helyezik, mint az olyanokat, kik nehezen hagyják oda vörösbárony támlásszékeiket, mert amazok hivatva vannak egy erős pártot alkotni és vezetni; míg ezeket mindig egy clique vezetni orruknál fogva.

Mi sem vagyunk barátai, különösen nálunk a gyakori miniszteri válságoknak épen most a reformok ideje alatt s épen ezért nem szeretnők, ha a tárcza kérdése erős fegyverét igen gyakran használja fel a miniszterium. Azonban ebből nem az következik, hogy a miniszteriumnak eljárása hibás volt, hanem az, hogy a képviselő urak ne bujjanak a kényszerhelyzet paizsa alá, hanem igyekezzenek elveiket érvényre juttatni.

Még van egy más panaszkodás is némely képviselő uraknak és hírlapíróknak s az abból áll, hogy a miniszterium velök nem elég korán tanácskozik, s terveit nem bocsátja maga idejében közre, s ennél fogva nem alakulhat a közvélemény, a képviselők pedig kényszerhelyzetbe jutnak, készen találván őket a tárgy megvitatása.

Mi nem emlékszünk, hogy nálunk 1868-dik év óta a miniszteriumok bármelyike is — ide értve a jelenlegi miniszteriumot is — ilyenmő fegyverrel élt volna, s parlamentünknek az idő pazarlása elejétől fogva hibája volt s nem egy esetet lehetne felhozni, a midőn a hosszadalmas enquetek, országgyűlési szakbizottmány, osztálytanácsokozások következtében kiragya az időből, annyit sem regeztett az országgyűlés, a mennyit okvetlen végeznie kellett volna.

Legkevesebb illik pedig a törvényhatóságok szervezéséről szóló törvényjavaslat arra, hogy az azokban foglalt elvkre nézve ne lett volna ideje mindenkinek magát tájékozni, sőt az illető országgyűlési szakbizottmány nem csak hogy behatósan tanácskozott azok felett, hanem oly kezdeményezési jogot is kezdett volt gyakorolni, mely a parlamentarizmussal össze nem fér.

Halottunk panaszkodat az iránt is, hogy a törvényhatóságok kikerekítése tárgyában nem kérdeztettek ki, az illető képviselők s mintán a kikerekítésnek a törvényhatóságok szervezéséről szóló törvények végrehajtása előtt meg kell történni, félt, hogy ezen kérdéssel meg fognak képviselőink lepetni.

Mi a törvényhatóságok czélszerű és részrehajlatlan kikerekítését életkérdésnek tartjuk, kivált az erdélyi részekre nézve, azonban fel sem

tesszük, hogy létezne képviselő, ki a Szapáry belügyminisztersége óta oly közömbös lett volna a közügyek iránt s ne reflectált volna az akkor e tárgyban megjelent hírlapi cikkekre és a törvényhatóságok tanácskozásaira.

Mi nem látjuk tehát e részben sem indokoltnak a kényszer-helyzettől tartani s mind-ezeknél fogva csekély belátásunk szerint a tisztelt képviselő urak jobbról úgy, mint balról egészen szabadon mozoghatván a napirenden lévő kérdések körül, kötelességeket akkor teljesítik, ha azok vitatásában részt vesznek, s nem tándökölnék távollétukkal.

— **Mozgatos** parlamenti párbajment végbe a képvis. ház f. hó 12-iki ülésében b. Sennyey Pál s Tisza Kálmán között. E két beszéd a mai ülés s az egész közgazdasági vita legfontosabb mozzanata és bizonyára sokáig foglalkoztatja majd a közvéleményt. Lapunk tere nem engedi e nevezetes beszédek közlését s kivonatokkal nem kívánjuk azokat megromlítani. A két említett szónok kivál a javaslat mellett Möriz Pál és Szeniczey Ödön; ellene Kállay Ödön és Szalay Imre szólt fel. Az ülés végén a ház bizottsági választásokra szavazott. Sennyey a jobboldali ellenzék nevében a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

Tekintve, hogy a "közigazgatási bizottságról" szóló törvényjavaslat nem nyújt biztságot, közgazgatásunk hiányainak orvoslására, a sötétalulag kifejtett államélet fokozott igényeinek megfelelő javítása iránt; tekintve különösen azt, hogy a tervezett törvényjavaslat közgazgatásunk elismert reformjánál, nem indul ki: a közgazgatási tisztviselők állami ki-nevezése, szakszerű képzettsége és egyéni fel-alkozás elvén; tekintve, hogy a törvényjavaslatban a törvényhatóságok önkormányzati hatásköre és a közgazgatási tisztviselők feletti ellenőrködési joga nincs kellőleg körvonalozva és biztosítva; tekintve végül azt, hogy a törvényjavaslat a különböző természetű sz. kir. városi és megyei törvényhatóságok iránt, melyeknek közgazgatása teljesen azonos módon sikeresen nem szervezhető, teljesen egyenlő módon intézkedik; határozza el a t. ház, hogy: a közgazgatási bizottságról szóló törvényjavaslatot a részletes tárgy alapjául el nem fogadja, de egyuttal közgazgatásunk reformjának szükségét elismerve, felhívja a miniszteriumot, hogy a közgazgatási tisztviselők állami ki-nevezésének és a helyhatósági érdekű ügyekre nézve az önkormányzat biztosításának elvére fektetett törvényjavaslatot terjeszsen a ház elé! "Kelt Budapestén, 1876. január 12-én. Sennyey Pál b. s. k.

nek partjain az agg Thonon emelkedik, lábat a habokban fürösztve, azon túl ama hullámtósan emelkedő pontok a Chablais mentén; még feljebb, erdős hegyek s ennél is feljebb sziklás béreztetők gyönyörködötetik a szemet, s végre egész a láthatár végéig, míg csak a szem elláthat, a savoyai s valaisi Alpok hó takart tetői nyulnak el, melyekre büszkén tekint alá a Mont Blanc hármas csúcsával s melynek merész körvonalai festőileg ütnek el az ég tiszta kékjéről.

A havasok szepültelen fehérsége, a kék ég s a tó vizének asur színe közt, — képzeld minő hatást gyakorolhat ennyi fény és világosság a Jura rejtettebb völgyének somora tekintetéhez, szürke sziklához, s a sítét fenyvesek gyásához szokott szemre!

— Én is, miként Saul, — szóló Dávid kenetteljesen, — egy számár keresésére indultam, s egy egész királyságot leltem. A dal is azt mondja: látni annyi, mint birni. Ennek nyomán ki volna gazdagabb, mint jó magam?

Sok mindent összebezártunk aztán az életről, a sors változandóságáról; az s ilyenmő tárgy nekem is meglehetősen nyemre van — s végre magam sem tudom, hogy hogyan jött nekem, hogy Simpson asszonyról tegyek említést.

— Gyakran feljön ide — szóló házilagzám. Nagyon derék asszony, kinek azt sem tudom miért sok az ellensége.

— Oh bocsánat! de ő maga szerzi azokat magának.

— Meglehet, hogy nyelve tán kissé igen éles, de szíve nagyon jó. Kérde meg csak falunk lakóitól; mindenki csak isteniti jószágáért, mind a mellett, hogy kinevetik néha. nagy lecsüngő indigó-kék sáljáért s fesztelen járásáért.

— S ugyan, hogy esik, hogy ez a vén bolond (mint láthatod neheztelém még nem szűnt irántyában) a Paulina kisasszony felügyelője?

Dávid csettintett nyelvvel. Oh minő kedves leány az! szóló. Szemei az én kedves déli égályam hevét juttatják eszembe; csak a déli nap állíthat elő ily csodákat. Anyai ágon a Provence is hazája neki. Anyja meghalt s atyja, ki genfi születésű, a világban szerzetést kalandoz. Bird ur névőre érdeklődnek iránta s úgy bűnnek vele mint fogadott leányukkal s együtt laknak egy kis falusi jószágon Genfkörnyéken. Ennyiből áll az, a mit tudni akarok; mi pedig a híreket illeti...

— Ah! ah! szóló, tehát hírek is keringenek rólu!

— Hírek! mindenféle hírek!

Nins semmi oly szép oly nemes,

Miből szívesen gonyt ne üzzenek az emberek. Tegnap úgy hiszem egy asszonysággal ebédelt ő, ki nem valami jó indulatnak néz ki. Estelini ide jött két leányával s miközben egészen elérzékenyedt a szép holdfényénél,

— **Bécsből távirják:** A haladási párt klubhelyiségében megjelenő ma (12) délelőtt Auersperg miniszterelnök és Lasser belügyminiszter, előbbi egy hozzá intézett interpellációra kijelentette, miszerint ő s vele az összes miniszterium a Magyarországgal folytatandó tárgyalásoknál el van katározva egész erőfílyel védeni Ausztria érdekeit. A miniszterium tekintettel az ügy nagy fontosságára, élénk és szakadatlan érintkezésben kíván maradni a párttal s így azt óhatja, hogy az alkotmányhí klubok bizalmi férfiakat válasszának, kikhez a miniszterium akkor is, ha a reichsrath szünetel, fordulhasson. Hasonló ki-vánalmat fog a kormány az urak házához isintézni. A miniszterium nem fogja a pártot kényszerhelyzetbe hozni.

Lasser ezután felhívta a pártot, hogy egy szívvel, lélekkel seregelyen a kormány köré, melynek szüksége van a pártira, hogy Ausztria érdekeit teljesen is egész nyomatókkal megóvhassa; de a pártnak is szüksége van a miniszteriumra. — A kormány nem adhat semmi felvilágosító részleteket, de egész multjánál fogva igényli, hogy feltételezzék róla, miszerint az osztrák érdekeket a legszigorubbán fogja óvni. — A tárgyalások febr. végén fognak falytattatni, midőn a reichsrath még együtt lesz.

Az erre következett vitában hangsúlyozták a szónokok, hogy Ausztria a mostaninál semmi körülmények közt sem terhelendő meg súlyosabban; minél határozottabban jár el a kormány ez értelemben, annál erősebb támogatásra számolhat a párt részéről. — A további eljárás a klub holnapi ülésében fog megvitattatni.

Törvényjavaslat

A birtok-szabályozás, tagosítás és mezeti utak szabályozása körül követendő eljárás iránt, az erdélyi részek összes és a körösbányai törvényszéki kerület területére nézve.

(Folytatás.)

XIII. Szakasz.

Általános határozmányok.

89. §. A szakbiztosok, mihielyt a terv letárgyalása megkezdett, elrendelik, hogy az eddigi gazdasági rendszer meghagyatik ugyan, de a tulajdonosok azokat a számítókat, vagy rőteket, melyeket elvesztinek, erős táplálkozású növények mivélése által ne szivattyazzák ki, ellenben, a hol az ugaron metalan takarmány termeltetett, ez nem gátolandó.

Az új birtokba való bevezetetésnek mindig vagy a tavaszi vagy az őszi szántás előtt kell történnie.

csak amugy szórta gonosz megjegyzéseit a szép Paulina, Bird ur s Simpson asszony ellen...

Az minden esetre világos előttem, hogy e skót hölgyek némely dolgokról kissé szabadon vélekednek, s szeretik dacolni az előítéletekkel. — Azt ő is tudja, hogy midőn az angol elhatározza nem korlátozni szellemét s szabad menetet engedni hajlamának, nem bocsátja ki azt csendesen az ajtón, hanem az ablakon ugatja ki. Marcel ur legyűnk mi engedékenyek s ne mondjunk rosszat a tisztelendő urról!

A bolondok nem érdemlik meg, hogy az okosok megalázzák magokat arra, hogy őket felvilágosítsák.

E perczben egy hang üt meg füleinket, melyhangosan kiáltá: — Roger ur itt van-e? s azonnal Simpson asszony jelent meg a küszöbön, szemébe csüngő hajjal, s földig leéró indigó szín sáljával.

Udváriassan köszöntém őt s menekülni akartam, de gyorsan elállta utamat.

— Oh! szóló, ő nem fog eltávozni. Akarom, hogy maradjon s hogy békét kössünk együtt. Elismerem, hogy az előbb igen rosszul fogadtam őnt. Paulina meg is mosta érette fejemet s szememre hánytá goromba magaviseletemet. Vettem kalapom s salómat, elindultam őn után, hogy kimentsem hibámat. Látja, hogy még a lélegzetem is elakadt, úgy siettem! A fiataloknak egy kis elnézéssel kell lenniök az öregebbek iránt.

Tán nem fogja kivánni, hogy térden áll-

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 3 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelich Alajos (Wollzeile 22.) Haasensteiu et Voigler (Wallischgasse 10.) Rud. Messe Publicistische Bureau Budapestén: Haasenstein és Vogler hirdetés közv. rodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szerviztatór 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, József tér 10. sz. 1. emelet

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előzetések és hirdetések küldendők.

90. §. Az 1. §. g. pontjára nézve kötelessége a szakbiztosnak, hogy midőn a meglévő urbéri viszonyok megvizsgálására valamely községbe kiszáll, hallgassa ki az erdő-birtokosokat is a körülzárt erdő-részletekre nézve s ezek metalaní cultúr- vagy birtokellenes voltát egy hites erdész által constatálhassa.

Az erdő-birtokos köteles — ha még meg nem történt volna — az erdő hiteles mértani térképét, melyben a körülzárt részletek is fel vannak tüntetve, megkésztettni s e térképet az elrendelt tárgyalás alkalmával benyújtani. Az erdei utak és körülzárt részletek följegyzendők, hogy ki lehessen tisztázni, ha vajjon gátjai-e a körülzárt részletek az erdő-gazdaságnak, vagy ha ninesenek-e az erdő-birtokos határai eléggé biztosítva. A körülzárt területet birtokosait pedig figyelmeztetni kell, hogy az erdő-gazdaságra nézve, káros birtok-formák minden esetre megszüntetendők.

91. §. Az erdőbirtokosnak, kinek edjében ily körülzárt részletek vannak, kárpótlati ajánlatot kell tennie, melynek alapján az egyezkedésnek meg kell inditattnia; ha a körülzárt részletek tulajdonosai az egyezséget elfogadják, ez azonnal megkötendő; ha nem fogadják el: az ügy külön birtok-szabályozási hivatalhoz terjesztetik.

A fennebb (90. §.) említett térképen kiteendő, hogy a körülzárt erdő-részletek tulajdonosai hogyan s mily mértékben kárpótlandók, s ez iránt egy hites erdész, ki a felekkel semmi szolgálati vagy szerződési viszonyban nem áll, szak-véleményt ad, mely az ügyiratokhoz melléklendő.

mihielyt az ügyiratok előtte fekszenek, vagy újabb megvizsgálását rendeli el a tényállásnak, vagy a nélkül itéletet hoz, mely itélet ellen csak egy fellebbezés van a birtokosabátyozási főtörvényszékhez.

Ez itélet végrehajtása egy kiküldött szakbiztos által történik.

Ha a körülzárt erdő-részletek kikü-lönítését a felek nem kívánták: azok határainak biztosítása mégis azonnal s a törvény értelmében végrehajtandó.

92. §. A 15. §-ben említett erdő-használati viszonyokra nézve, a hol az erdő kimérése tekintetéből szükséges, köteles a szakbiztos, a közgazgatási hatósággal egyetértve, minden lehető megtenni.

Ha a 13. és 14. §§. értelmében erdő-felosztásnak, vagy erdő elkülönítéseknek kell történniök, az illető erdőket a 15. §. értelmében zár alá lehet tenni, mi ellen a felek csak a birtok-szabályozá-

va kérjek bocsánatot. Ah! de mily gyönyörű innét a Mont-Blanc...

Dávid ur, ugyan adjon valami kis hátsó italt...

Ezzel leült s engem is kényszerített helyet foglalni mellette: higgye el, hogy én jószívű vagyok; de vannak ostoba emberek, kik ostobaságaikkal ellenem tőrnek s e boszszantások fellázasztják véretem, bármily békeszerető legyek is, az emberek arra kényszeritnek, hogy örökös harcban álljak velök, s néha ár-tatlanok lakolnak a mások hibája miatt. Kiváltképpen ma... Gondolja ei őn, hogy mielőtt beléptem az étterembe, szóról szóra hal-lottam annak a madárijesztőnek gyönyörű beszédjét, s hogy végképp kihozzon türelmemből, folyton reám mereszte hogy kerek szemét mint egy vallat bírő, mialatt hosszú golya nyakú kedves Amaliája Paulinát méreggelte tetőtől talpig... Nem tehetek róla, de vannak ar-cok, melyek merőben kihoznak sodromból. Gyak-ran találkozom ilyesekkel Genf utczáin is. A genfieik igen tisztelőre felelő tulajdonai mellett, oly szívűek, eszesek, de jó tulajdonai mellett, oly visszassággal bírnak a mi lefontai érdeműket; ok is mint Janka szeretik veszzsőparipán nyargalózni. Ugy van, az ő veszzsőparipájuk: egyik beszél őseiről, másik tallórait emle-geti, ez érényre büszke, amaz irodalmi munkásságára... Már most kérem, mennyire za-varja ez a jó egyetértést.

(Folyt. köv.)

Hogy ezen rendes eljárás nagy botrány lenne, annál kevésbé hihetjük mivel Besnyei Márton hittársai közt is nagy gőgös és vak-

merő, de nagyon közönséges a semmi befolyással nem bíró paraszt ember.

Közpénztárunk a pénztárnok és ellenőr kezelése alatti a polgármester főjegyelete alatt áll, a kezelő ellen addigig panaszkodik nem fordulván el a közpénztárunk kezelése a minden évben jóváhagyott számadások által, legjobb rendben találhatók, tehát czikkiró ur ez iránti állásai is valótlank, minél fogva az oly henczegölj tett élet- és vagyonfelajánlására nézve ciklikonak egész határozottsággal mondhatjuk: fuss vagy füss! Különben nagyon fogunk rvideni mi is, hogy ha erőlyes alapján urunknál előbb Tekét meglátogatásával szeretnénk fogja.

Téke, 176. jan. hó 6-án.

Riemer,
polgármester.

Rendelet

az erdélyi földterhermentesítési kötvények tárgyában.

Az erdélyi földterhermentesítési kötvényeknek új szelvényekkel leendő ellátás tárgyában a pénzügyminiszter a következő atározatokat teszi közzé:

1. Az új szelvények kiadása 1876. jul. 2-án van kezdődött.

2. A szelvények felvehetők:

a) A központi állampénztárnál Budapesten, a k. állampénztárnál Zággráiban, a kassai, kolozsvári, nyrszebeni, pozsonyi és temesvári m. k. adóhivataloknál.

b) A k. kir. államadóssági pénztárnál Bécsben és brünni, gráci, klagenfurti és prágai tartományi pénztáraknál (Landeshafts-Cassen).

3. A ki erdélyi kötvényekhez tartozó szelvények fivétele végett a budapesti m. k. központi állampénztárnál 1876. július 2-tól, fogva jelenkét tartozik az eredeti kötvényeket bemutatni; ezek a hitelkönyvek tartalmazóval meggyelnek találtnak és a szelvények kizsolgálatát ellen nehésség nem fordul elő a pénztár ezet bélyegmentes nyugta mellett a kötvény buntatójának asonnal kiadandja és kizsolgálatást a kötelezvényeken folygyezdi.

4. Havalaki a szelvények fivétele végett 1876. július 2-tól kezdve nem a budapesti központi állampénztárnál, hanem valamely fönemlített állampénztárnál vagy adóhivatalnál jelenkét, artozik földterhermentesítési kötvényeket eredetben a minta szerint, (mely a hivatalos lapban látható) három példányban szerkesztendő bejelentési iv kíséretében azon pénztárnál vagy adóhivatalnál beadni, a melynél a szelvényveit fivenni kívánja.

Ezen szntár összehasonlítja a bejelentési ivet a kötvényekkel, s ha azt rendben találja, viszaszadíja a kötvényeket a félnek, a szelvények átkülsé iránt pedig az alappénztárt megkeresi, z annak következtében megérkezett szelvény a félnek, az eredeti kötvények ujjabbi felmatása mellett, bélyegmentes nyugtára ki fogik szolgáltatni.

5. A ki az új szelvényveket a cs. k. államadóssági pénztárnál Bécsben kívánja fivenni, ebbel szándékát ezen pénztárnál az eredeti kötvények előmutatása és a 4. §-ban érintett minta erint egy példányban szerkesztett bejelentési beadása mellett 1876. február 1-től aprili végeig terjedő határidő alatt bejelentheti.

Ha em időszak alatt a bejelentés megtörtént, a f. az ekkép bejelentett szelvényveket ez edeti kötvényeknek ujjab bemutatása mellett bélyegmentes nyugtára 1876. július 2-a után annál fivetheti; ellenkező esetben a félnek, ha i. a fönnbbi 3 havi határidő alatti bejelentést elmulasztja, esetről esetre be kell várja (4. pont) a szelvényveinek a budapesti központi állampénztártól való beérkezését.

6. Havalaki magyarországi kötvényekhez tartozó szelvényveket a zággrábi k. állami közpénztárnál, a kassai, kolozsvári, nagy-szebeni, nagváradi, pozsonyi, sopronyi vagy temesvári m. k. adóhivatalnál, kíván fivenni ebbeli szándékát azon pénztárnál, illetőleg azon adóhivatalnál melynél a szelvényveket fivenni kívánja, szüredeti kötvények előmutatása és a 3. §-ban érintett minta szerint szerkesztett bejelentési beadása mellett 1876. február 1-től bejelentheti. Ha ezen bejelentés 1876. május végeig történik, az említett bejelentési iv csak egy ha pedig azontul történik, három példányban dandó be.

A szelvényveket fivételénél, mely 1876. július 2-tól fogva eszközölhető, az eredeti kötvények ism. előmutatandók, s a szelvényvekről minden egyes volt területre nézve külön bélyegmentes nyugta állítandó ki.

7. Az új kötvényekre nézve, melyek a szabad, oszt nemzeti banknál vagy annak valamely fiókjál zálogban vagy letétben vannak, a fél megkésése folytán a nevezett bank vagy illető fiókjasszoklendi az új szelvényveket fivételét.

8. Am kötelezvényekre nézve, melyek gyám- és gondnoksági vagy bírói őrizet

alatt vannak, az őrző hivatalok oly esetekben, melyekben a lejárt szelvények beváltásáról maguk gondoskodnak, az új szelvényveket megnyerhetése végett az eredeti kötelezvények beiktatása mellett, szintén maguk kötelesek az illető pénztárakhoz fordulni, azon kötvényekre nézve ellenben, melyek szelvényei lejártkor a feleknek kizsolgálatnak, az illető vagyonkezelőkre hagyatik, hogy a bejelentésnek, illetőleg az új szelvényveket fivételének eszközölése végett az illető hatóság, vagy bírósághoz forduljanak.

9. A bejelentési ivak űrlapjai (blanketák) a 2. pontban megjelölt pénztáraknál ingyen kaphatók.

65-ik közlemény az árvaházról történt adakozásokról.

A jándékok

Néhai Zetelaki Ilyés Zsuzsanna végrendeleti hagyománya 50 frt. Nagy, Béláné 1 frt, Simó Károlyné 1 frt Rotarides Mihály 2 frt, Össz. 54 frt.

A jándék a folszereléshez.

Bán Istvánné, két véka búzát, két véka rozst, két véka krumpit, egy véka török-búzát.

1875. Karácsonyra ajánldoztak.
br. Keményné ivén. Gr. Mikes Leopold 5 frt Zsigmond Eleké 3 frt, Zsigmond Dezsőné 3 frt, Horovitz Sámuelné 2 frt, Münsterman Luiza 2 frt, dr. Szűcs Emil 2 frt, dr. Fischer Lajosné 2 frt, br. Bornemisza Ignácné 5 frt, Össz. 24 frt.

Karácsonyra:

Gr. Béli Ferenczné, két kirakó játékot, három kupa aszalt szilvát, Egy névtelen 1 véka diót. Ditrich Sámuelné három véka krumpit. Gr. Teléki Domokosné 1 vég vásznát, 10 bubát, 16 tőrtartot varrótkéket, 9 doboz játékot, 27 darab szappant, 3 varró eszközt. Stein Gábor 17 hasznos olvasó és képes könyvet. Pittner ur 12 font vágott cukrot, Ákoncz Sándor 4 skatulya hárast, Hutflesz Károlyné fémháza finom lisztet, Egy assonyság 7 font disznóhúst. Ft. Váradí Mórész néhány mékos kiflit felvágva, 6 egészét. br. Bánfi Dánielné 2 véka diót. Simai Sámuelné 5 kupa lencsét, két kalácsot. Taffer Ferenc egy, öt tűzi fát. Becsei Hugoné 1 nagy kalácsot, 20 kisbubát, 4 kupa diót. Orbán Józsefné 2 nagy kalácsot, 6 kupa diót. Fischer Lajosné 1 nagy kalácsot, huszonhét kisbubát.

Fogadják a nemes szívű adakozók az „ár-vák” nevében hálás köszönetünket.

Kolozsvárt, 1876. Jan. 10-ikén,

Haller Rezsóné,

alelnök.

Szász Domokosné,
titkár.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Budapeston január 14. 10. ó. 30. p. d. e.

Érkezett, január 14. 11. ó. 10 p. d. e.

A képviselőházban a tegnapi vitát csak végül Tisza erőlyes nyilatkozatai a fővárossal szemben élénkíték meg; azután minisztartának volt; délután pedig az igazságügyi minisztartumban a kisbírtokosok hitellgyét illetőleg nagy értekezlet volt, melyen az összes minisztartumok képviselve voltak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jan. 14. 1876.

— A vallás- és közoktatási m. kir. minitter Horváth Simon kir. ügyészt a dévai állami tanítóképezde igazgatótanácsába rendes tagul nevezte ki.

— Az egyetemi kör — f. hó 16-n vasárnap d. e. 10 órákor helyiségében (Főter, Rhédei ház II-ik emelet) ön képzőköri gyűlést tart, melyre a kör tagjain kívül az érdeklődő nagy közönséget is tisztelettel meghívja. Tárgyai: I. Jakab Ödön bírálatá Ob-latek Károly költeményére. II. Nőkről a — férfiaknak (tanulmány) írta és felolvassa: Aigner Ferencz. Kolozsvárt, 1876, január 14-én. Hankó Vilmos, elnök. Sándor Kálmán, titkár.

— Az új mértékekhez sahog sem tud hozzá melegezni a közönség. Különösen a vörök egyre a régi mértékek szerint vásárolják szükségletüket, mikor is a kereskedők számíttják át az uj mértékekre. Természetes, hogy ilyenkor mindig a vevőközönség húzza a kurtát, mert rendesen kevesebbet kap, mint kellene. Számtalan panasz érkezett már be hoz-zánk ily körülmények miatt s kérjük kereskedőinket, vegyék kissé lelkiismeretesebben ez ügyet, ellenkező esetben kénytelenek leszünk neveikkel és adatokkal is fellépni. Képzeltetni, mily felfordultság lehet még a vidéken, mikor egy Kolozsvárt is ilyen dolgok történhetnek?

— Zeneszó mellett folyt tegnap délután a korcsolyázás, a sétátori jegen, egészalkonyatig. A közönség jó kedvének gyönyörű idő kedvezett, mely szépen megtartotta azt a határvonalat, midőn a jég szilárdan tartja magát, de az ember azért nem kénytelen dide-regui. A mi a zenét illeti, ugy halljuk: hogy jövő-re a délutáni zenét is délelőtre akarja áttenni, a mi pedig azokra nézve, kiket köteleességeik délelőttönt fogva tartanak, nagyon kedvezőtlen lenne. Kérjük a választmányt: gondoljon egy kissé a délutáni vendégekre is.

— Hirtelen halál. A Deésről ide tegnap este érkezett Biasiniféle gyorskocsiban Csiki Gergelyt Csiki Dávid kolozsvári kereskedő fiát halva kapták meg. Egyik utbaeső állomáson még jól ébédelt és semmi baja sem volt egy kis főfájáson kívül; utközben azonban szélhűdés érte.

— Halálozás. Vaszi Zsigmond, neje Balázs Zsuzsa; testvérei s a rokonok nevében fájdalommal jelenti, hogy a szerető anyja, öz. Vaszi Józsefné született: Kunst Anna okleveles szülésznő életének 71-, özvegységének 5-ik évében, f. é. január hó 12-én reggeli 1/2 órákor rövid ideig tartott szenvedés után jobb létre szenderült.

— Rácz Sándorné, született Gedelnán Mária, mely fájdalommal jelenti, hogy szeretett férje, Rácz Sándor, Kolozsvár sz. k. város mellett kitartó hásszaggal töltött 26 évi szolgálata után, életének 50-ik, boldog házasságának 8-ik évében, pár hó óta tartó tudó-vész következtében f. év jan. 11. déli 12 órákor elhunyt.

— Pályázat. A nagyzebeni k. jogakadémiánál a történelem tanszékének elnyerésére, melylyel, ha arra rendes tanár nevezeték ki, 1500 frtnyi fizetés, 200 frtnyi lakpénz, minden öt évi tanárkodás után egy-egy 100 frtnyi fizetési pótlék és a szabályszerű tandíjostálék, ha pedig rendkívüli tanár lened kinevezve, 1200 frtnyi évi fizetés, 200 frtnyi szálláspénz és a szabályszerű tandíjostálék van egybekötve, ezennel pályázat hirdetetik. A pályázni kívánók felhivatnak tehát, miszerint koruk, végzet tanulmányaik, tanári képesítésük, netáni akadémiai fokozatuk, nyelvismereik és eddigi alkalmasságukat tanusító okmányokkal felszerelt körvényeiket és pedig, ha jelenleg már alkalmazásban vannak, előjáró hatóságuk útján, ellenkező esetben pedig, közvetlenül a vallás- és közoktatási magyar királyi minisztartumnál legfeljebb 1876. február hó 15-éig nyújták be. Budapest, 1876. jan. 4. A vallás- és közoktatási m. királyi minisztartumtól.

— A nagyzebeni magyar királyi jogakademia szász ifjuságának magyarfaló szelleméről tegnap közöltünk megbízható kézből egy tudósítást, hogy [a Gündisch Georgfiéle fráterek a csárdásra püsszogni és sziszszogni kezdtek, hogy továbbá, a jogakademia „magyar királyi” voltáról is szándékosan hallgattak német meghívójukban; most felemlítjük, hogy ez űzelmet a budapesti egyetemi ifjuság elítélvén, a meghívót azon válasszal küldte vissza, hogy „magyar királyi jogakademiától német meghívót nem fogad el és visszautasít.”

— Kapcsolatban e hirrel felemlítjük, hogy dacára Trefort miniszter ur állításának, igéreteinek és szigorú rendeleteinek, a nagy-szebeni magyar királyi jogakademián még az ujjabban kinevezett tanárok (igy dr. Meizl volt kir. ügyész ur is) németül adnak elő s van olyan tanár is (pl. Neugeborn Frigyes ur) a ki a nyelvet sem bírja annyira, hogy magyarul előadhasson.

— A „Századok”, a magyar történelmi társulat közlönye 1876-ki évfolyamának I. füzeté, következő dús tartalommal jelent meg: „A magyar hadi történehez a vezérek korában.” Salamon Ferencztől. „Egy adat Dózsa György életéről.” Szabó Károlytól. „Huszar Gál Óvárt, Kassán és Komáromban.” Fraknoi Vilmostól. „Az alkotmány alakulása a separató kezdetén.” Szilágyi Sándortól. „Vidéki mozgalom a régészet és történelem terén.” Hampel Józseftől. „B. Kemény Zsigmond emlékezete.” Salamon Ferencztől. „Történeti irodalom.” Hajnik jogtörténete ism. Pauler Gy. Wenzel Diplomáciai emlékei ism. Wertheimer Ede. Tárcza: „Történelmi társulat. — M. T. Akadémia. — Vidéki társulatok. — Östörténeti szokások, Pestyől. — A kalandosok történetéhez. Sz. S. Balassa Bálint levele. Hatástól. — Egy XVII-ik századi magyar történetiről. Pestyől. — Vegyes közlések. — Történelmi könyvtár.

— A Franklin-Társulat érdekes füzetet adott ki Dr. Kakujay Gyulától, következő czim alatt: „A kisbírtokoi földhiteleszervezés, a kisbírtokosok országos földhitelesgyesülete és az ezzel szövetségés mezőgazdasági előlegyleteket által.” Most, a midőn sanyaru finansziális és hitel-vizsnyaink közepett annyian és oly méltó érdekekkel foglalkoznak épen a kisbírtokosok helyzetével: nem tudjuk elégmelegesen ajánlani e füzetet olvasóink figyelmébe.

mely fölveit tárgyat behatóan és szakavatottan öleli fel.

— Deák Ferenoz egészségi állapotáról írják, hogy láb fájdalmait örvedetesen enyhültek, s hangja is erősebb. Az este rokonai és V. Kovács László előtt, kik nála voltak, reményét fejezte ki, hogy az éjt nyugalmasan fogja tölteni, mert kedélyhangulata nyugodt, sőt vidám. S az öreg ur csakugyan oly jól és mélyen aludt, mint már régen nem.

— Arcoban, hol jelenleg Albrecht főherczeg mulat, oly enyhe az időjárás, hogy már ibolyákat is árulnak.

— Konstantinápolyban e hó 10-én nagy tűz volt, melynél a Budapestről a Walserygyárból került fecskendők hasznos szolgáltatottak; gr. Száchenyi Ödön és emberei egész városrészt mentettek meg velők.

— Párba Bayonne-ban. Egy vendéglo table d' hote-jánál néhány nap előtt a spanyol ügyekről volt szó, a mint hogy ott rendesen ezekről beszélnék legtöbbit. Egyik szdtta, amáskik melegen védte Don Carlost. A vita hevében Sofraza marquis s spanyol grande megértette Lilburne ir őrnagyot, ki Don Carlos szolgálatában állt. A sértetetés oly kemény volt, ahogy a marquis végre poharát dobta az őrnagyhoz s egyszersmind kihívatta. Lilburne őrnagy csak vonakodás után fogadta el a kihívást. Nem a bátorság hiányzott nála, mert ő 1870-ben az angol seregben szép állásról mondott le, hogy Bourbaki alatt a francia földön küzdhesse, (a mint hogy küzdött is vitőzül; Don Carlos seregében pedig lábán sebet s Don Carlostól érdemrendet kapott, bátorsága tehát nem eshetett kétség alá; hanem előérzete volt, hogy e párba veszélyes lesz ellenfelére. Az is lett. Az első lövésnél egyiknek golyója sem talált, míg a másodiknál az őrnagy golyója átfurta a spanyol grande fejét, úgy hogy az pár pillanat múlva meghalt.

— Necrológ. Kőszegi Ágnes és férje Dobolyi Lajos magok és minden közeli rokonok nevében szomorodott szívvel jelentik Kőszegi Mihályné Domokos Ágnes édes anyjának, illetőleg anyósának 79 éves korában végelgyengülés következtében, V.-Gálfalván januarius 9-én 6 órákor történt halálát. Nyugodjék csendesen!

— Az átlagos életkor — gondosan vitt megfigyelések szerint — lelkészeknél 65. kereskedőknél 62, tudósoknál 61, katonáknál 59, művészeknél 57, orvosoknál 56 év volna! Az országokat véve föl: Oroszországban 21, Poroszországban 29, Svájcban 34, Franciaországban 35, Belgiumban 36, Angliában 38, év. E megdöbbentő alacsony számok onnan vannak, mivel husz éves koruk előtt halnak el aránytalanul sokan. A föld kerektségén ezermillió ember lakhatik, s ebből évenként 333,333,333, naponként 161,824, óránkint 3730, perczenkint 60 ember hal meg. A naponként s óránkint meghalók egy negyede gyermekkorban, másik negyede pedig husz éves kora előtt kőlőzik el. Ezer közül egy éri el a száz évet, a szarvas harminczat, a ló, szarvasmarha, számár huszonötöt, a nagyobb kutya tizennyolczat, a juh, kecske, gazella tizenkettőt, a macska tizet, a nyul legfőlebb nyolczat, az agér 5—6 évélelnek.

— Apró hírek. Weszprém-ben egy éltető őhen halt meg, hat napig koplaltván zsugorigágból. A Balatonon közelebb erős téli vihar volt; a halászkunyhók kévait, mint pelyhet vitte magával a fergeg. A bécsi gazdaszszonyok panaszkodnak, hogy a mészárosok csallják őket az uj mértékekkel. Ugy látszik, hogy a mészárosok is világszerte egyformák, élnek az alkalommal maguk hasznára. De még a rendőrség is egyforma, mert a mészárosokkal azekben az egyik szemét behunyja, a másikat pedig nem tartja nyitva. Sheffield Alexandra-színházban mult hó 28-án a gáz tűztől meggyuladt kétfiguránsó ruhája s a tűz terjedni kezdett a színpadon. A nézők megriadtak és tolongtak. Nők ájulásba estek. Szerencsére a tüzet eloltották. Párisban e hó 10-én, mint III. Napoleon halála énapjának, a bonapartista lapok gyászszegéllyel jelentek meg.

KÖZGAZDASÁG.

Az ujjabban felmerült borkérdések megoldásához.

(Folytatás.)

A practicus borásznak elősége, ha tudja, s ki is bírja mutatni, hogy a must csak akkor képes jó ízű, egészséges bort és a kereskedésre alkalmas árut szolgáltatni, ha főbbalkatrészek benne a következő mennyiségben fordulnak elő; kell tehát e szerint, hogy egy akó (100 font) joféle must tartalmazzon:

75—80 font vizet,

20—25 „ szőlőcukrot,

1/2 „ borsavát,

vagy legalább ennél nem sokkal többet.

S akkor biztosan várhatni belőle jó ízű, egészséges és a kereskedésre alkalmas bort is; mert az erjedésben okszerűen keresztül vezető új bor a fentebbi must után fog tartalmazni:

88—90 font vizet, (azért, mert a cukornak csak fele válik szeszszé, a másik fele pedig szeszszavvá; meg tehát füstbe s helyét foglalja el a víz; azért ha valaki 10 mázsa mustot az erjedés alá vesz, kapni fog körülbelől 9 mázsa bort, mivel az összes súlynak körülbelől 10 perczentje ellillant a tömegből, azénuszav képében;)

10—12 font borszeszt,

1/2 „ vagy ennél valamikéval több borsavát.

A mustnak és borknak fentebb felsorolt többi alkatrészei tört százalékokban fogják az egész akó tartalmát 100 perczentre kiegészíteni úgy, hogy azoknak netaláni többlete a mustban a víz és cukor, a borkban a víz és szesz rovására essék; így ha p. o. egy akó új borkban foglaltatik:

88 font viz.

10 „ borszeszt,

1/2 „ borsav,

Összesen 98 1/2 font, akkor esik a többi alkatrészekre, t. i. csereny, tojás fehérnye, vilsav, szóval az aprólékos alkatrészek egész összege 2 1/2 százalék, tehát összesen 100 font.

Önkényt következik, hogy ezen alkatrészek kedvezőbb vagy kevésbé kedvező alakulására a szőlőfaj nagyobb mérvű, vagy kevésbé nemes volta által nagy hatást gyakorol, s hogy az a külső befolyások különfélesége által sokszor szintén meglehetősen módosításokat szenved így áll elő rossz években az az eset, hogy a must cukortartalma 20—25 % helyett csak 15 16-ot, a savtartalom pedig 1 akóban font¹⁰⁰ helyett 40—15 % helyett egy egész fontot s többet, vagyis 5 1/2 részt tartalmaz, mely esetben a kevésbé nemes alkatrészek, p. o. viz, nyálkás részek stb. mindég aránytalanul szaporodván fel, a must és a belőle keletkezendő bor silányabb lesz, s ennél fogva azok csekélyebb értékűt fogják eredményezni.

De már most, ha mindezek csakugyan igazságok, akkor önkénytelenül tolja fel magát a kérdés: hogy van-e a practicus szőlős gazdának a must és bor alkatrészeinek pontos és tökéletes ismeretéből valami anyagi haszna is?

Van bizony! és pedig a lehető legnagyobb, mert

1) tudja, hogy bora annál értékesesebb lesz, minél gazdagabb mustja a kevésbé megmérhető, de annál nemesebb zamatot képező alkatrészekben; s akkor ösztönözve lesz arra is, hogy a lehető legnemesebb szőlőfajokat tenyésztesse, és a lehető legokszzerűbb mivélési módban részesítse, azért, mert alapos kilátása lesz arra, hogy jobb minőségű bora nemcsak a falu korcsmárosaiban, hanem a nemzetközi borvásáron külföldi vevőre is fog találni.

(Folyt. köv.)

NEMZETI SZÍNHÁZ

Bérlet 90-ik szám.

Kolozsvárt, szombaton, jan. 15-én 1876.

Tamásy József ur vendégjátékául:

Parlagi Jancsi.

Színjű 3 felv. népdalokkal. Magyar színpadra alkalmazta Szentpéteri Zsigmond.

SZEMÉLYEK:	
Parlagi Jancsi	Tamásy József.
Bárdi Ferencz	Szentgyörgyi.
Szépatakiné, özvegy	Némethi Irma.
Szerényiné, rokonuk	Mátrai.
Obátné	Phipovicáné.
Lepkényi	Hetényi.
Kerthalmi	Ditről.
Galambosné, fogadósné	Körösiné.
Rózi. leánya	Kutassi Janka.
Vidor Máté, Parlagi J. nevelője	Kassai.
Vendégek. Történik Pesten.	

Kezdet 7 órákor. Vége 9 után.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Januárius 13-án 5 % Metaliques 6780 frt
Kamat — 5 % Nemzeti kölcsön 73.45
frt. 1860-iki államkölcsön 111.60 Bankrészevnyek 905.— Hitelrészvények 189.20 London 114.90 frt. Ezüst 10560. Cs. kir. arany 543.—
— Napoleon'or 922— 100 mark német ér 65.85

Urbéri kötvények: Magyarországi 77—
Temesvári 7650. Erdélyi 7625 Horvátországi — —

Felölös szerkesztő: Bókésy Károly.

Korcsolyák

A világ minden nagyobbrendű koresolya-egyletektől elismert, amerikai Halli-fax, és többféle más szerkezetű korcsolyák kaphatók nagy választékban

a Csapó Sándor nagy bazárjában.

Alt esti sörben szenvedők

Sturzenegger Gottlieb határozottan ártalmatlan hatású sör-írójában, Hensanban (Svájc), meglepő gyógyservert találnak. A használati utasításhoz számos bizonyítvány és hálalanyilatkozat van mellékelve. Kapható 3 fti 20 kros faszekokban maga Sturzenegger G. által Raktárak: Formagyi Fr., Szűz Mária-hoz" címzett gyógyszerárban Pesten; Pecher J., "Marialhilt" című gyógyszerárban Temesvárt.

(483) (3-6)

MAAGER W.
cs. kir. kiv. szabad. valódi tisztított
halmájolaja.
MAAGER WILMOSTÓL Bécsben.
Az első orvosi tekintélyek által megvizsgálva és könnyen emész-
hetése végett gyermekeknek is különösen ajánlva és rendelve mint leg-
tisztább, legjobb *) legtermészetesebb és tapasztalat szerint leghatékonyabb
szor mell- és tüdőbajok, görvél, sémör, kelés, bőrküti-
sek, mirigybajok, gyengeség sat. ellen palacsokokban a fo-
rintjával kapható gyári raktárban. Bécs, Heumarkt 3 sz. a.
valamint az osztrák-magyar birodalom minden jó hírű gyógyszerárban és
anyagkereskedésében.
Köszövért: kapható Wolff János és Engel J.
rak gyógyszerárban, valamint Karvay Árpád és Csiky Imre
rak kereskedésében is.
*) Újabb időkben több czeg közönséges tisztított halmájolaját tölt háromszögletű palacsok-
ba, s ezt MAAGER valódi tisztított csukamájolaja gyanánt kísérti meg eladni.
E rázedést kikerülendő, csupán azokat a palacsokokat tekintendők MAAGER valódi tisztított, csuka-
májolajával töltöttek, amelyek palacsokai, raggyeiri, dugaszai és használati utasításai
"MAAGER" névvel vannak ellátva.

Főraktár
Paradugasz, Zinkupakok, Szivacsok, Szék- és Fonódnádok, a legutányosabb
gyári áron. Árjegyzékkel, kívánatra, bérmentve szolgálók. SZÁVA ANTAL,
(7) (2-2) Budapest, IV. Sarkantyusutca 2. sz.

(504) (13-*)

KEDVES MULATSÁGOT
nyújt a hosszú téli esteiken ifjunak és vénnek egyaránt a
NÉVNAPI AJÁNDÉKNAK
is alkalmas és kedvelt
Élő kerék (Zoetrope)
Mit zwölf der lustigen Bilder
Szerkezete nagyon egyszerű. A készülék könnyen forgatható henger-
alakú részbe, mely végig réslukakkal van ellátva, s egy fa talapra van
alkalmazva, különféle komikus képeket teszünk be, melyek, miután a hen-
gert forgatva hoztuk, meglepő módon tárnak szemünk elé.
Többek közt látjuk, a mint egy szemfényvesztő 10-15 golyót dobálva
ritka ügyességgel játszik; a mint a mézet lopó medvét a méhek körülöng-
ják, az érdekes utazást a holdba, a kifárasztó néger munkát, az ember-
evőt tánczó kutájával, a stepple chassat sat. sat.
E kedves játékszer, mely egyszerűsége természetani tan-
eszköznek is tekinthető, nem csak a szülők, hanem a t. tanító és
nevelő urak szíves figyelmébe is ajánljuk.
A képekkel ellátott készülék ára csomagolással együtt 2 fti., a nagy
kiadás 5 fti.
Stein János,
könyvkereskedése Kolozsvárt.

Épen most jelent meg s
Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt
kapható:

FALI TÁBLÁK

az elemi rajztanításhoz.

Rajzolta Felméri Mózes.

A használatukhoz szolgáló vezér-fonalat írta Kozma Ferencz és
Felméri Mózes, sz. kereszti áll. tanítóképzési tanárok.
A nagyméltósú vallás- és közoktatásiügyi miniszterium által 1875. —
28.924 szám alatt ajánlva. Ára 6 fti.

Postán küldve csomagolás és fuvarlevélért 15 kr.

A nevezett művet a sajtó a legkedvezőbben fogadta. A „Néptanítók
Lapja” 1875. évi 23. számában, hol a miniszteri ajánlat is közöltetik, az mon-
datik róla, hogy a **tanmenet** megállapításában **oly helyes pädagogiai**
tapintat vezérelte szerzőket, melytől elismerésünket annál kevésbé tagadhatjuk
meg, minthogy a különböző elemi rajztanítási rendszerek nagy tömkelegében —
annyiak után nem lett volna nehéz eltérődniük. A **stigmographiai rajz**
kellő méltatása az elemi fokon már magában véve is nagy érdem.
Az átmenet a stigmogr. rajzból a szabadkézi rajzra eléggé előkészített, s tehát ezen
oly sokak által betűthetetlennek hitt írt a két fokozat között eléggé át van hi-
dalva, a mi által úgy hisszük a **stigmogr. rajz** legkonokabb ellenel is
le lesznek fegyverezve. A gyermekek elé szánt mintalapoktól a falitáblá-
kig már jelentékeny módszertani haladás van. Mindezek folytán bajos lenne leg-
alább azon egy érdemet elvitatni a Kozmáké művétől, hogy az jelenleg hűz-
pótló és mint ilyen hivatva van jó **szolgáltatásokat tenni a**
népiskolai rajz-oktatás ügyének. Mindezek után melegen
ajánljuk ezen rajztanítási művet népiskoláink számára. A ki-
vitel elég szabatos és izléses. A nyomdai kiállítás pedig Stein J. nyomdájának
becsületére válik.

A „Székely Tanítgy” 1875. 17-ik számában részletes ismertetést
közölve egy műszaki tanító tollából, s a többek közt a vezér-fonalat azt mondja,
hogy „az nem kövelem művészi tehetséget a tanítótól, hanem megadja a tananyag
megtanítására a részletes utmutatásokat, melyek szerint **oly tanító is**
képes a rajzot sikeresen tanítani, kinek tehetségeit
e tantárgyban kiképezni alkalma nem volt. A ki a stig-
mogr. módszert ismeri, bizonyosan elnyit fog adni ennek a népiskolában a többi
módszerek felett, s **bizonyára** érdemül tudja fel e táblák-
nak, hogy a **rajz-oktatást** e módszer szerint kezdik. Nagy
reményünk van, hogy így vezetve a rajz-oktatást, annak dús sikere elma-
radhatatlan lesz. Ez életrevaló taneszköz, ha tanítótársaim körében méltó
pártolásra talál, nagy lendületet fog adni a népiskolai
rajz-oktatásnak.

A „Prot. egyházi és iskolai lapok” mind egyazonen előnyeit emeli ki e mű-
nek s melegen ajánlja az érdeklők figyelmébe, s általában minden inté-
zetbe, hol elemi rajztanítással foglalkoznak.

A „Hon” 1875. évi dec. 18-diki számában szintén igen ajánlólag ismer-
teti. „Az elemi rajztanítás — mondja — nálunk mindeddig csaknem kizárólag né-
met minták után történt, s így csak **örvendetes nyereségnek**
tekintjük, hogy e téren magyar emberek is tesznek kísérletet. Szerzők mód-
szere a stigmographiai, s szabadkézi rajz kombinációjában áll. Szerzők az általá-
nos pädagogiai elveket megtartják, s mindenek felett az egyszerűsége jobban
ügyelnek, mint rendszeren szokott. Nézetünk szerint e módszer teljesen helyes.
Szerzők módszerük megvilágítására oly vezér-fonalat írtak, mely vi-
lágozság és teljesség tekintetében páratlanul áll, s mint pae-
dagiai munka is kiváló figyelmet érdemel.

III. évfolyam.

1876. január.

OTTHON.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő havi közlöny.

SZERKESZTI

SZANA TAMÁS.

TARTALOM:

Ráró és Csillag, (elbeszélés) Balázs Sándortól. — Madárfészek, (költemény)
Tóth Endrétől. — A szegény grófnő, (elbeszélés) Lorintól. — Dalmady
Győző, (költői jellemrajz) Szana Tamástól. — Irodalmi szemle.

Ára 70 kr.

A kolozsvári m. kir. tudomány-egyetemmel kapcsolatban
FELÁLLITANDÓ
ev. ref. theol. fakultás és tanárképző
TERVEZETE.

Az 1875-ki ev. ref. egyházkerületi közgyűlés által kiküldött véleményező
bizottság ülésében

ELŐTERJESZTETTE

SZÁSZ DOMOKOS ev. ref. pap és bizottsági tag.

Egy könyvmatu rajzmelléklettel.

Ára füzve 40 krajczár.

INSTITUTIÓK,

kérdésekben és feleletekben. Irta GÁJUS. Ára 80 kr.

Török nyelvtan,

(alak-, mondattan-, olvasókönyv- és szótár.)

Irta Szentkatolnai BALINT G. Ára 3 fti.

Közigazgatásunk és a szabadság.

Irta GRÜNWARD BÉLA. Solyomvármegye alispánja,

Ára 1 fti 20 kr.

Bevezetés az államtudományokba.

Irta dr. PISZTORY MÓR. Ára 1 fti 50 kr.

ATHLETIKA.

Irta MOLNÁR LAJOS. Ára 2 fti.

LUCREZIA BORGIA.

Egykoru okiratok és levelezések

nyomán írta Gregorovius.

Szerző engedélyével fordította MARKUS MIKLÓS. Első rész.
Ára a néhány hét múlva megjelenendő utolsó részzel együtt 3 fti.

Magyarország igazolt ügyvédeknek

és. kir. közjegyzőinek, kamarák és székhelyek

szerinti **név- és lakjegyzéke.**

A „Budapesti Közlöny” és az ügyvédi kamarák által beküldött hiteles
adatok alapján összeállította KOLLERFFY MIHÁLY.

Ára 1 fti.

Dalmady Győző összes költeményei.

(1857 - 1875.)

Két kötet. Ára 3 fti 50 kr. Diszkötésben 5 fti.

Erdély története.

Az 68-évtől korunkig Köváry László, Szilágyi Sándor, Horváth Mihály stb. után
egybeállítá Kuliflay Ede. Ára 50 kr.

A bölcsészettörténete.

Kidolgozta: DOMANOVSKY ENDRE, a soproni ág. hitv. ev.
Lyceumban a bölcsészett tanára és a magy. Akadémia lev. tagja.

Második kötet.

Az egyházi atyák kora.

Ára 2 fti 50 kr.

Az anya könyve, francia forrásból.

Dr. GÜNTHER ANTAL. Ára 1 fti 50 kr.

Diszkötésben 2 fti 60 kr.

Bethlenfalvi gróf Thurzó György levelei nejéhez,

Czobor-szent-Mihályi Czobor-Erzsébethez.

Közrebozsátva id. gróf ZICHY EDMUND,

árvai uradalmi teljhatalmu igazgató megbízásából.

A két kötet ára 4 fti.

Tereptan és tereprajztan

20 mintalap, 1 tábla és 67 a szövegbe nyomott

ábrával.

A magyar kir. honvédelmi miniszter ó nagyméltósága által, a honvédségi
Ludovica akademia számára elfogadott tanulmány.

Kiváló tekintettel a tanodai, valamint a magántanulmányozási czélokra.

Irta ZSOLDOS FERENCZ, m. kir. honvéd százados és szaktanár a

Ludovica akademián.

A mű ára füzve mappával együtt 4 fti.

ELEMI VEGYTAN,

az ásványtan alapvonalával a középiskolák alsóbb osztályai, valamint a polgári iskolák
és tanítóképző-intézetek számára. Balló Mátyás, a vegytan tanárától
Budapest. Ára 1 fti.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betáitól Kolozsvárt.

A mindennapi életből.

Árnóknak. Rusz K. Moleschott, Doeberiner s mások utáírta K. Beniczky I.
Ára a 2 kötetnek 80 kr.

A magyar költészet kézikönyve

a mohácsi vésztől a jelenkorig vagyis az utóbbi negyedik század kitűnőbb
életrajzokban s jellemző mutatóványokban feltüntetve T. dy Ferencz álta
Második, átdolgozott kiadás. Ára az öt kötetek 10 fti.

József császár,

vagy egy emberbarát a trónon. Irta Aldor Im. Ára 40 kr.

A magyarhoni királyi tudomány-egyetemek négy kánál tartatni szo-
tudorsági szigorlati; valamint azon egyetemek jo- és államtudom-
karánál különösen fennálló tanulmányi és vizsgálati rendszer új szerve-
tárgyában

KIBOCSÁTOTT

M. K. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSIÜGYMINISZTERI

SZABÁLYRENDELÉTE

A középiskolai (gymn. és reáliskolai) tanárviszálásra kiterjesztve.

Közhazsnálatra összeállította:

CSIKY JOZSEF

egyetemi hivatalnok.

Ára füzve 40 kr.

Erdélyi nagyobb képe naptár

1876-dik szökő évre.

VII-dik évfolyam.

A méter mértékek ismertetésével 6 ábrával.

A magyar miniszterium s a Királyhágon inneni rész pénzügyi, törv-
kezési és közigazgatási stb. hivatok

teljes tiszti cím- és névtárával

s gondosan szerkesztett kolozsvári kalamul ellátva.

Ára 60 krajczár.

Postán küldve 66 krajczár.

Irodai fali naptár 1876 évre.

Különösen hivatali használatra.

Katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita- naptárral, helyeg-
illeték-táblákkal, s a Királyhágon inneni részek (Erdély) törvényszékei
és járásbiróságainak táblázatos kiratásával.

Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

Gazdasági zseb-naptár

1876-dik szökő évre.

XVI-dik évfolyam

Szerkesztő tulajdonos **Kodolányi Antal.**

A 12 hónapra szóló teendők és naplók külön-külön fü-
tével, jegyzék alakban, csinosan angol vszonba kötve
írónnal ellátva.

Ára 2 forint.

TÁBLÁZATOK

a régi mértékeknek új méter-mértékere és viszon-
való átváltoztatására és az árak átszámítására.

Hivatalos kútfők alapjá.

Ára csak 20kr.

Tartalom:

1. Bécsi öl, láb, hüvelyk és vonalátváltoztatá méterekre.
2. Méterek átváltoztatása bécsi öl, lb, hüvelyk vonalokra.
3. Mindezeknek ár átszámítása.
4. Bécsi rőf átváltoztatása méterekre.
5. Méter átváltoztatása bécsi rőfre.
6. Mindezeknek ár átszámítása.
7. Bécsi mérő átváltoztatása hektoliterre.
8. Liter és hektoliter átváltoztatása bécsi mérőre.
9. Ezeknek ár átszámítása.
10. Liter és hektoliter átváltoztatás bécsi kupa és akóra.
11. Bécsi kupa és akó átváltoztatása liter és hektoliterre.
12. Ezeknek ár átszámítása.
13. Bécsi font és lat átváltoztatása ilogramra.
14. Kilogram átváltoztatása bécsi font és latra.
15. Ezeknek ár átszámítása.

Erdélyre nézve különösen fontos:

16. Erdélyi véka és veder átváltoztása liter é
hektoliterre és viszont.

Ára 20 kr. előre beküldendő 22 kr-ért
bérmentesen küldetik meg.